МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ БАШКОРТОСТАН
ГОСУДАРСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
СРЕДНЕГО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
«ТУЙМАЗИНСКИЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ КОЛЛЕДЖ»

Студенттарҙың туған әҙәбиәт предметы буйынса белемен тикшереү

(*тестар*)

Әҙерләне: башҡорт теле уҡытыусыһы Кәримова Г.Я.

Туймазы 2010

Аңлатмалы һүҙ

Тәҡдим ителгән ҡулланма Туған тел бүлегенең 3-5–**се** курсында уҡыусы студенттарҙың туған әҙәбиәт предметы буйынса белемен тикшереү өсөн тәғәйенләнә. Хеҙмәткә 3-5–**се** курста өйрәнелгән темалар буйынса, административ контроль эштәр өсөн тест һорауҙарыиндерелде. Был ҡулланма уҡытыусыларға, әҙәбиәт буйынса белемен һынап ҡарарға теләүселәргә тәғәйенләнә.

3-5–се курста өйрәнелгән темалар буйынса һорауҙар

Р. Фәхретдин ижады

1.Тыуған йылы, ере:
а) 1895, һаймар губернаһы, Кисеүсат ауылы;
б) 1809 й., һамар губернаһы, Кисеүсат ауылы;
в) 1859 й, Ырымбур губернаһы, Юлдаш ауылы.
2.1906 йылға тиклем ул -
а) Диниә назаратында мөфтөй;
б) Диниә наҙаратында kаҙый;
в) «Bakыт» журналы хеҙмәткәре.
3.«Аҫар» -
а) биографик белешмәләрҙән торған китаптар серияһы;
б) билдәле kатын -kыҙҙар тур. әҫәр;
в) илдәр, донья тарихы хаkындағы ғилми хеҙмәттәр йыйынтығы.
4. Р.Фәхретдин повестары – а) «Әсмә»
б) «Аҫар» в)»Мәшһүр кешеләр» г) «Сәлимә»
ғ) «Нәсихәттәр».
5. Ырымбурҙа эшләгән урындары:
а) «Шура» журналы;
б) «Ғәлиә» мәҙрәсәһе;
в) «Диниә» назараты;
г) «Bakыт» гәзите;
ғ) «Хөсәйениә» мәҙрәсәһе.
6. «Тарих», «Библиография һәм тәнkит», «Тәрбиә вә мәғлүмәт», «Мөһим ваkиғалар» исемле бүлектәр kайҙан?
а) «Мәшһүр кешеләр» б) «Сәйхәтнамә» в) «Шура»
г) «Bakыт» 7) «Нәсихәттәр»
7.Кем ул Сәлимә?
а) ябай ауыл kыҙы;
б) Египет университетын тамамлаған kыҙ;
в) Мәскәүҙә уkып йөрөүсе.
8.Әсмә повесы геройҙары:
а) Ғәббәс, Бикбулат, Муса, Мостафа;
б) Хикмәт, Зөләйха, Асия;
в)Ғәйсә, Ғәббәс, Йософ, Салих.
9.Йөрөгән ерҙәрем вә күргән илдәрем сәйхәтнамәһе (1926) ниндәй ваkиғаларға арнала?
а) Ырынбурҙағы тормошона;

б) Ғәрәбстанға, Мәккәгә барыуы хаҡында;
в) Ибн Фадлан яҙмаларына бағышлана.
10.Ҡасан вафат була?
а) 1936, Өфөлә;
б) 1937, Ҡаҙанда;
в) 1935, Өфөлә

Ш.Бабич тормошо һәм ижады буйынса тест һорауҙары

1. Ш.Бабич
   а) хәҙерге Дүртөйлө районы Әсән ауылында;
   б) хәҙерге Йылайыр районында;
   в) Хәҙерге Мишкә районында тыуған.

2. Ул Абай тәржемәләре аша
   а) Пушкин;
   б) Есенин;
   в) Лермонтов шиғырҙарын өйрәнә.

3. Ырымбурға
   а) «Ваҡыт»;
   б) «Ҡармаҡ»;
   в) «Аҡмулла» журналында эшләргә китә.

4. 1941 – 1916 йылдарҙағы ижадына түбәндәге шиғырҙары инә.
   а) «Халҡым өсөн», «Кем өсөн», «Бер минут»;
   б) «Ғазазил», «Эй, китап», «Китабеннас»;
   в) «Йәшәһен эшселәр», «Ҡурайҡайға».

5. «Исемдәр баҡсаһы» -
   а)Башҡорт һәм татар йәмғәтселегe тормошондағы билдәле кешеләр турында әҫәр;
   б) Ҡатын-ҡыҙҙарға бағышланған парсалар төркөмө;
   в) Алла, иблес, кешеләр тур.

6. «Беҙ ҡушылдыҡ хәҙер ҡыҙылдарға» тигән юлдар ҡайһы әҫәрҙән.
   а) «Йәш Башҡортостан»;
   б) «Ғәскәр Маршы»;
   в) «Башҡорт халҡына хөйлә китап».

7. «Мин - ирек йәне, ханы, солтаны» өҙөгө ниндәй строфикаға тигеҙләнә:

а) робағи;

б) Бабич строфаһы;

в) мәснәүи.

8. «Гөл йыйырға нурлы йөҙ наҙлы нескә бил сығыр» өҙөгөндә ниндәй һүрәтләү сараһы бар?

а) эпитет, синекдоха;

б) аллегория, эпитет;

в) метафора, сағыштырыу.

9. Ш.Бабич ҡайҙа эшләгәндә башҡорт хәрәкәтенә ҡушылып китә?

а) ҡаҙаҡ балаларын уҡытҡанда;

б) Троицк ҡалаһында;

в) Ырымбурҙа.

10. Ш.Бабич ҡайһы йылдарҙа йәшәгән?

– 1880 – 1934;

– 1895 – 1919;

– 1831 – 1895;– 1880 – 1919;

Быуат башы әҙәбиәте

1. XX быуат башында ижад итеүсе башҡорт яҙыусылар һәм шағирҙар

а) М Кәрим; г) А.Инан; е) Р.Фәхретдин;

б) Ш.Бабич; ғ) Х.Ғәбитов; ё) К.Мәргән;

в) Ғ.Туҡай; д) Һ.Дәүләтшина; ж) С.Юлаев.

2. Ш.Бабич әҫәрҙәре;

а) «Көтәм»;

б) Р.Фәхретдин «Әсмә»;

в) А. Инан «Салауат батыр».

3.Мәғрифәтселек йүнәлешендә яҙылған әҫәр, авторы:

а) Ш.Бабич «Ғазазил»;

б) «Р.Фәхретдин «Әсмә»;

в) А.Инан «Салауат батыр».

4. «Тимербай ҡурайсы». Авторы. Жанры.

а) Драма. И.Инан;

б) Хикәйә. Х.Ғәбитов;

в) Хикәйә. А.Инан;

5. Фәлсәфәүи йөкмәткеле шиғырҙар, мәҫәлдәр, өгөт-нәсихәт биреүсе шиғырҙар яҙыусыһы, мулла.

а) Р.Фәхретдин;

б) С. Яҡшығолов;

в) А.Инан

6. «Зәңгәр йырҙар» тупланған Ш.Бабичтың «Йәш Башҡортостан» тигән китабына ниндәй шиғырҙар инә?

а) Башҡортостан;

б) «Эй, китап»;

в) «Ҡурайҡайға»;

г) «Ғазазил».

7. Башҡортостандың хәзерге Миәкә районында, Илсеғол ауылында тыуып үҫкән әҙип:

а) Х.Ғәбитов;

б) С. Яҡшығол;

в) А.Инан.

8. Эмигрант, ғалим -

а) Х.Ғәбитов;

б) С. Яҡшығолов;

в) А.Инан.

9. Мәскәүҙә Үҙәк Мосолмандар комиссариатында эшләүсе әҙип, «Ынйыҡай менән Юлдыҡай» драмаһы авторы -

а) Х.Ғәбитов;

б) С.Яҡшығолов;

в) А.Инан.

10. Хур булырһығыҙ үҙегеҙ, ерегеҙ бөтһә...Был юлдарҙың авторы -

а) Р.Фәхретдин;

б) Ш.Бабич;

в) С.Яҡшығолов.

З.Вәлиди.

1. З. Вәлиди тыуған район ырыуы.

а) Ишембай районы, Көҙән, Юрматы;

б) Көйөргәҙе районы, Ҡалта, ЮрматыҪ

в) Быҙаулыҡ өйәҙе, Үрге Ильяс, Түңгәүер.

2. Ҡайҙа уҡый:

а) Стәрлебаш;

б) Атайының мәҙрәсәһендә;

г) Ҡаҙанда «Ҡасимиәлә»;
д) Ҡарғалыла;
ҙ) Үтәктә.

2. Ырымбурҙа ниндәй шәкерттәр менән аралаша?
   а) «Хөсәиниә»;
   б) «Ҡасимиә»;
   в) «Ғәлиә»;
   г) «Ғосманиә».

4. З.Вәлидиҙең юлы:
   а) Ырымбур - Әстерхан – Быҙаулыҡ - Һамар - Ҡаҙан;
   б) Өфө – Ырымбур - Ҡаҙан;
   в) Ырымбур - Әстерхан - Һамар - Ҡаҙан.

5. З.Вәлиди ҡайһы ғалимдар менән аралашҡан
   а) Троицкий, Сталин;
   б) Катанов, Бартольд, Ашмарин;
   в) Дәрдмәнд, Р. Фәхретдин, Ш. Бабич, Ә. Ҡарамыш.

6. 1914 йылдағы һуғыштан ул азат ителә. Сәбәбе:
а) ауырый;
б) мәктәптә рус теле уҡытыусыһы булғанға;
г) Дәүләт думаһы депутаты.

7. 15-20-се йылдарҙа З.Вәлиди эшмәкәрлеге:
а) ғилми эшмәкәрлек;
б) сәйәси эшмәкәрлек;
в) ул эмиграцияла була.

8. Эмиграцияға киткәс тә ул өс йыл йөрөй:
а) Төркиәлә;
б) Төркөстанда;
в) :аҙағстанда, Үҙбәкстанда ҡасып йөрөй.

9. Эмиграцияла уның төп эше:
а) Төркиәлә Истанбул университетында уҡыта;
б) Бонн университетында лекциялар уҡый;
в) 17 ай төрмәлә ултыра;
г) Америкала университетта уҡыта.

10. «Башҡортостан тарихы» ниндәй тарихты үҙ эсенә ала?
   а) боронғо дәүерҙән 19-20се йылдарға тиклем;
   б) Урта быуаттар – 20 й.;
   в) боронғо дәүерҙән революцияға тиклем.

11. Ҡайһы хеҙмәттә Нимжан Ҡараҡыя ҡалалары хаҡында һүҙ бара?
   а) «Башҡорт хаҡында беренсе мәғлүмәттәр»;
   б) «Ибн Фаҙлан күргән башҡорттар»;
   в) «Идриси хеҙмәтендә башҡорттар».

М Буранғол

1. М.Буранғолов тыуған яғы хәҙерге:
   а) Ырымбур өлкәһе;
   б) Һарытау өлкәһе;
   в) Силәбе өлкәһе;
   г) Башҡортостан.

2. «Урал батыр» «Аҡбуҙат» эпостарын ул ҡайһы сәсәндән яҙып ала?
   а) Ерәнсә сәсән;
   б) Фәррәх Дәүләтшин;
   в) Ғәбит сәсәндән.

3. 1914 йылда һуғышҡа ебәрмәҫ өсөн ҡайһы ауыл кешеләре М.Буранғолдо мулла итеп тәғәйенләү өсөн указ сығара?
   а) Үрге Ильяс;
   б) Ҡарғалы;
   в) :айыпҡол.

4. М. Буранғолдоң беренсе драмаһы:
   а) «Ашҡаҙар»;
   б) «Башҡорт туйы»;
   в) «Шәүрәкәй».

5. 1812 йылғы Рус-Француз һуғышын тасуирлаған ҡобайыры:
   а) «Ҡараһаҡал»;
   б) «Ватан һуғышы»;
   в) «Юлай менән Салауат»;
   г) «Иҙеүкәй менән Мораҙым».

6. М.Буранғолға ҡасан БАССР-ҙың халыҡ сәсәне исеме бирелә:

а) 1940;
б) 1941;
в) 1990;
г) 1944.

7. Нисәнсе йылда халыҡ сәсәне исеменән мәхрүм ителә һәм Тайшет лагерына ебәрелә?

а) 1950;
б) 1940;
в) 1956.

8. М.Буранғол драмалары жанры яғынан

а) социаль, психологик, драма;
б) трагедия, тарихи драмалар;
в) комедия;
г) фольклор-этнографик, тарихи.

9. М.Буранғолдоң «Сәсән аманаты» китабы түбәндәге бүлектәрҙе үҙ эсенә ала:

а) Башҡорт фольклоры;
б) Башҡорт этнографияһы;
в) тарихи йырҙар һәм легендалар;
г) башҡорт халҡы йолалары;
ғ) туй йолалары;
д) эпостар;
8) ҡобайырҙар.

10. М. Буранғолдо нимәлә ғәйепләйҙәр?

а) Контрреволюцион эшмәкәрлектә;
б) драма әҫәрҙәрендә милли сискәнлгәнлектә;
в) закондарҙы боҙоуҙа;

11. «Башҡорт туйы» драмаһы ҡуйыусы режиссер

а) В.Мортазин;
б) А.Мөбәрәков; в) Ғ Ушанов.

Ғ.Сәләм, И.Насыри, С.Мифтахов ижады буйынса тестар

1. Ҡайһы яҙыусы Силәбе өлкәһендә тыуған?

а) Ғ.Сәләм;
б) И.Ниғмәти;
в) С.Мифтахов.

2. Ғ.Сәләм ниндәй жанрҙарҙа эшләмәй?
а) шиғыр;
г) очерк;
ҙ) новелла;
б) поэма;
ғ) драма;
е) либретто;
в) хикәйә;
д) баллада;
ё) сонет.

3. Ғ.Сәләмдең шиғырҙарын шартлыса ниндәй төркөмгә бүлергә мөмкин?
а) мөхәббәт лирикаһы, фәлсәфәүи лирика;
б) тәбиғәт лирикаһы, граждандлыk поэзияһы;
в) граждандлыk лирикаһы, юмористик шиғырҙар.

4. Был ниндәй әҫәрҙән өҙөк?
«Кем булғандыр егет: шахтананмы, колхозданмылыр ул, kайҙандыр...»
а) «Ғүмер»; б) «Һәйкәл»;
в) «Республикам иртәһе»; «Мондар».

5. Кем Бөйөк Ватан һуғышында һәләк була?
а) И.Насыри, б) Ғ.Сәләм, в) С.Мифтахов

6. И.Насыри башkармаған вазифалар:
а) агитатор-ойоштороусы;
б) журнал редакторҙары;
в) яҙыусылар идаралығы рәйесе;
г) милиция бүлеге начальнигы;
ғ) драмтеатрҙа баш режиссер;
д) политкомиссар.

7. И.Насыри повестары:
а) «Еңелгән ятыу»;
д) «Вагонда
«Күҙәй»;
е) «Kояш көлә лә, ыржаяла»
в) «Һөжүм»; «Гөлдәр»
г) «Kатын»;
ғ) «Сибай»;

8. С.Мифтахов драмаһының ҡайһыныһы тәүге исеме «Балҡанда» тип тала?

   а) «Һаҡмар»;
   в) «Ялан ҡыҙы»;
   б) «Зимағорҙар»;
   г) «Тандар иләндә».

9. С.Мифтаховтың ҡайһы драмаһында юғалған көтөүҙе эҙләйҙәр?

10. Ҡайһы драмала С.Рәмиев исемен икенсе кешегә үҙгәртә?

   а) «Һаҡмар»;
   в) «Ялан ҡыҙы»;
   б) «Зимагорҙар»;
   г) «Тандар иләндә».

11. Уктар менән күрһәтегеҙ

   1. С.Мифтахов;
   а) шағир;
   2. Ғ.Сәләм;
   б) прозаик;
   3. И.Насыри;
   в) драматург.

12. «Еңелгән ятыу» повесындағы Шәрәфи ҡушаматтары.

h. Дәүләтшина тормошо һәм ижады буйынса тест һорауҙары

1. h. Дәүләтшина тыуған губерна:
   а) Ырымбур;
   б) Өфө;
   в) Һамар.
2. h. Дәүләтшина уҡыған уҡыу йорттары:
   а) Һамар техникумы;
   б) Дәүләкән педучилищеһы;
   в) Өфө педтехникумы;
   г) Мәскәүҙә редакторҙар әҙерләү институты;
   д) Стәрлетамаҡ педтехникумы.
3. h. Дәүләтшина йәшәмәгән урындар:
   а) Өфө;
   г) Темниковск;
   б) Баймаҡ;
   ғ) Ҡыйғы;

в) Сибай; д) Бөрө;

4. «Айбикә» повесының геройҙары:
   а) Юлдыбай, Рәйсә, Ҡотлояр;
   б) Юлдыбай, Мәғфүрә, Айбикә, Юлай;
   в) айбикә, Юлдыбай, Ныязғол.
5. Боронғо ҡатын-ҡыҙҙарҙың тормошҡа сығыуын һүрәтләгән әҫәр:
   а) «Башаҡтар тулҡыны»;
   б) «Һырға һабағы»;
   в) «Бәхет ҡошо»;
   г) «Аҡыҡ бөртөктәре»
6. Ҡатын-ҡыҙҙар кемгә өмәгә өй һыларға киләләр?
   а) Шәһиҙәгә;
   в) Мәғфүрәгә;
   б) Муйылбикәгә; г) Гөлйөҙөмгә.
7. Кире геройҙарҙы күрһәтегеҙ:
   а) Хайәт;
   ғ) Ҡотлобай;
   б) Вася;
   д) Имай;
   в) Шиһап;
   ҙ) Әхмәҙи;
   г) Тимербай;
   е) Иван Иванович.
8. Ҡасан «Ырғыҙ» романы өсөн һ. Дәүләтшинаға С.Юлаев исемендәге Дәүләт премияһы бирелә?
   а) 1951;
   б) 1954;
   в) 1975;
   г) 1957.
9. Ни өсөн Ниязғол Айбулатты Гөлйөҙөмдө кәләш алырға ярҙам итергә була?
   а) Айбулатҡа ихтирам итә;
   б) Моратшағарға үс итер өсөн;
   в) Рәхимә, йәғни уның ҡатыны, әйткәнгә.
10. Ҡайһы характеристика түбәндәге геройҙарҙың береһенә хас: «Ул йомшаҡ әйтеп ҡатыға ултырта» (Ҡотлояр һүҙҙәре)?
   а) Рәхимә; б) Ғәзимә; в) Миңлекәй.

II вариант

1. h. Дәүләтшина ҡасан тыуған?
   а) 1905 5 март;
   б) 1907 5 март;
   в) 1905 5 февраль.
2. h. Дәүләтшинаның hаулығы насарайыу араҡаhында ниндәй уҡыу йортон тамамлай алмай?
   а) hамар педтехникумы;
   б) Өфө педрабфагы;
   в) Мәскәүҙең редакторҙар әҙерләү институты;
   г) Башҡорт педагогия институты.
3. парҙарҙы күрhәтегеҙ:

а) Айбикә	1. Айбулат
б) Рәйсә	2. Ҡотлобияр
в) Рәхимә	3. Юлдыбай
г) Мәғфүрә	4. Ныязғол
ғ) Гөлйөҙөм	5. Үмәр
д) Муйылбикә	

4. Кем ул «Урал әбейе»?
   а) Муйылбикә;
   б) Шаhиҙә;
   в) Яланбикә;
   г) Сәғиҙә.
5. революцион көрәшкә әйҙәүсе геройҙар:
   а) Асҡар, Айбулат, Григорий Волгин, З.Мурзин
   б) Ҡотлояр, Үмәр, Әхмәзи
   в) Имай, Ҡотлобай, Шиhап, Моратша
6. Айбулатты кем аҡтарға тоттора?
   а) Ныязғол;
   б) Хәйат;
   в) Миңлекәй;
   г) Имай.
7. h. Дәүләтшина «ырғыҙ» романын ҡасан тамамлай?
   а) 1942;
   б) 1957;
   в) 1951.
8. Ябай ауыл ҡыҙының трактористкаға әүерелеүе хаҡындағы әҫәр:
   а) «Ырғыҙ»;
   б) «Башаҡтар тулҡыны»;
   в) «Айбикә»;
   г) «Тракторсы Айбикә».
9. h. Дәүләтшина ниндәй жанрҙар менән эш итә?

а) роман;
б) хикәйә;
в) драма;
г) повесть;
ғ) поэма;
д) публицистик мәҡәлә;
ҙ) очерк.

10. Колхоз йыйылыштары ваҡиғаларын һүрәтләүсе әҫәр:

а) «Башаҡтар тулҡыны»;
б) «Һырға һабағы»;
в) «Аҡыҡ бөртөктәре».

Һуғыштан һуңғы осор әҙәбиәте.

1. Һуғыштан һуң ижад итеүсе шағир һәм яҙыусылар:

а) А.Ғарипов; г) Д. Юлтый;
б) Б.Бикбай; ғ) М.Хәй;
в) Һ.Дәүләтшина; з) С.Агиш.

2.Миәкә районы, Ҡырғый Миәкә ауылынан сыҡҡан әҙип:

а) Ғ.Ғүмәр;
б) С.Агиш;
в) Р.Ниғмәти.

3.«Мәхмүтов» әҫәре жанры, авторы.

а) С.Агиш, повесть;
б) С.Агиш, хикәйә;
в) Ғ.Ғүмәр повесть.

4.С.Агиш ниндәй жанрҙарҙа эшләй:

а) хикәйә; г) драма;
б) шиғыр; ғ) роман;
в) поэма; д) баллада.

5.«Һаҡмар ҡыҙы» әҫәре жанры авторы:

а) С. Мифтахов, драма;
б) Р.Ниғмәти, поэма;
в) Б.Бикбай, повесть.

6.Р. Ниғмәти поэмалары:

а) «Үлтер, улым, фашисты!»
б) «Большевик»,
в) «Һинең ҡәләмдәшенден хаттары»
г) «Ер»

г) «Осҡонда ялҡын»
д) «Баҫыуға, туғандар!».

7.М.Йәлилдең «Хөсәйениә» мәҙрәсәһендә уҡыған сағы. Ҡайһы әҫәрҙә урын ала?
а) С.Агиш «Егеттәр
б) С.Агиш. «Яҡташтар»
в) С.Агиш «Поезд фронтҡа бара»

8.Рус әҙиптәренең әҫәрҙәрен башҡорт теленә тәржемә, итеүсе әҙип: («Бөтә тауышҡа» «Елкән»)
а) Б.Бикбай г) Р.Ниғмәти
б) Ғ. Ғүмәр
в) С.Агиш

9.Р.Ниғмәти ҡайһы яҙыусының ниндәй әҫәрен баҫтырырға ярҙамлаша?
а) С.Агиш «Нигеҙ»
б) һ. Дәүләтшина «Ырғыҙ»
в) Б.Бикбай «Аҡ сәскә»

10.Б.В. һуғышы осоронда Башҡорт атлы дивизияһында булып ҡайтыусы, Сталинград һ.б. хаҡында «Фронтҡа» очерктар йыйынтығын баҫтырыусы:
а) С.Агиш;
б) Р.Ниғмәти;
в) Б.Бикбай.

М.Кәрим тормошо һәм ижады

1. М Кәримдең тәүге китабы.
   а) «Оҙон-оҙаҡ бала саҡ»;
   б) «Европа-Азия»;
   в) «Отряд ҡуҙғалды».

2. «Өс таған» әсәрендә ваҡиғалар ниндәй ауылда бара?
   а) Келәштә;
   б) Бөркөтлөлә;
   в) Ауылдың исеме бирелмәй

3. «Оҙон-оҙаk бала саk» әҫәрендә Кесе инәйҙең исеме

а) Маhира; в) Зөбәржәт;

б) Вазифа; г) Кесе инәй.

4. М. Кәримдең проза әҫәрҙәре:

а) «Ауыл адвокаттары», «Оҙон-оҙаk баласаk», «Ярлыkау»;

б) «Минең өс айым», «Ҙур оркестр», «Оҙон-оҙаk баласаk»; «Европа-Азия», «Вьетнам яҙмалары», «Каштан сәскә атkан ерҙә».

5. М.Кәримдең hуғыш осоронда яҙған поэмалары.

а) «Ҡара hыуҙар», «Отряд kуҙғалды».

«Өсөнсө көн тоташ kар яуа»;

б) «Таныш булмаған kунаk», «Сер», «Үлмәҫбай»;

в) «Башбөрт халбына яуап хат», «(лм14бай», «Декабрь йыры».

6. «Болғар дәфтәренән», «Европа-Азия», «Сит уттары – былар»:

а) шиғырҙар китабы;

б) шиғырҙар циклы;

в) поэмалар.

7. «Өс пьесамда ла мин бер идеяны – кешенең азат ителеүен, рухи иреклек, алыуын кәүҙәләндерергә тырыштым». hүҙ ниндәй пьесалар хаkында?

а) «Ай тотолған төндө», «Салауат», «Ташлама утты, Прометей»;

б) «Айгөл иле» «Яңғыҙ kайын», «Диктаторға ат бирегеҙ»;

в) «Ай тотолған төндә», «Салауат», «Йәйәүле Мәхмүт».

8. «Башлыk hайлау» бүлеге kайhы әҫәрҙән?

а) «Оҙон-оҙаk бала саk»;

б) «Ауыл адвокаттары»;

в) «Өс та7ан».

9. Ленин премияhы ниндәй әҫәрҙәре өсөн бирелә?

а) «Ай тотолған төндө», «Ярлыkау»

б) «Ташлама утты, Прометей», «Оҙон-оҙаk баласаk»;

в) «Жду вестей» (рус телендә)

10. Бөйөк Ватан hуғышында ауыр яранан төҙәлгәндән hуң кем булып эшләй?

11. Дүсмәт Ярлыkапов kайhы әҫәрҙән?

а) «Йәйәүле Мәхмүт»;

б) «Айгөл иле»;
в) «Ярлыҡау».

11. «Тубыкланды, егерме йыл
Ерҙә атлап йөрөгән, имеш».
Ҡайһы әҫәрҙән?
а) «Ҡара һыуҙар»;
б) «Үлмәҫбай»;
в) «Декабрь йыры».

12. «Мин дәрәжәне әйтмәйем -
Ул мәңгелек түгел.
Юғарылыҡты билдәләй
Тин юғары...»
«Тауҙар» шиғырынан өҙөктә ниндәй һүҙ төшөп ҡалған?

13. М. Кәримдең төрлө республикалағы дуҫтары.

15. М.Кәрим ҡатыны һәм балалары исемдәре.

16. «Мин сит кеше». Сит кеше ҡайһы әҫәрҙән?

а) «Оҙон-оҙаҡ баласаҡ»
б) «Ярлыҡау в) «Айгөл иле

«Хаталарын төҙәтәйек»
тикшереү эше
(К.Мәргән, Б.Рафиҡов, Д.Исламов ижады буйынса)

Ҡ. Мәргән ижадының тәүге осоронда журналистика өлкәһендә эшләй, гәзиткә мәҡәләләр, очерктар яҙа.

Утыҙынсы йылдарҙа хикәйәләр ижад итә («Зифа апай», «Майгөл әбей», «Ҡабалан кеше»).

Бөйөк Ватан һуғышында башынан аҙағына саҡлы ҡатнаша, ҡаһарманлыҡтары өсөн орден, миҙалдар менән наградлана. Һуғыш осоронда һалдаттарҙан ауыҙ-тел ижадына бәйле материалдар яҙып ала. «Һуғыш фольклоры» китабын сығара. Драматургия өлкәһендә актив эшләй. «Ҡыңғыраулы дуға», «Гармунсы дуҫ» драмаларында замандаш образын тыуҙыра. Юмор менән һуғарылған «Шомбай», М.Аҡмулла хаҡындағы «Өҙөлгән моң» әҫәрҙәре тамашасылар

күңеленә хуш килә. «Нарыштау итәгендә» романы тимер юл һалыусылар хаҡында.

«Бөркөт ҡанаты» романында башҡорт халҡының Урыҫ дәүләтенә ҡушылыу ваҡиғаһы һүрәтләнә. «Шағале Шаҡман, Бәпәнәй абыз, Алдар батыр, Ҡараһужаҡ» кеүек шахестәргә бәйле ваҡиғалар бирелә.

Д.Исламов ижадында 2 йүнәлеш – Бөйөк Ватан һуғышы һәм тыуған ил, хеҙмәт темалары урын ала. Уның беренсе хикәйәләр йыйынтығы – «Беренсе көн» - 1953 йылда баҫыла. Хикәйәләрендә ул 2 кешене осраштыра, улар фәһем булырлыҡ ваҡиғалар һөйләй.

«Кыҙҙар» романында һауынсылар тормошо, «Йомарт ер» романында колхозсылар хеҙмәте һүрәтләнә. Бөйөк Ватан һуғышы ваҡиғалары хаҡында уйланыуҙары һөҙөмтәһендә «Мәскәү юлы», «Зелов тауҙары» дилогияһы барлыҡҡа килә.

Уның тарихҡа бәйле әҫәрҙәрен яҙыуына СССр Фәндәр академияһының Башҡортостан филиалы Тарих, тел һәм әҙәбиәт институтында әҙәбиәт һәм фольклор секторы мөдире булып эшләүе йоғонто яһай.

Б.Рафиҡов Шишмә районында тыуып үҫкән. ул – 3 шиғырҙар йыйынтығы авторы, һуңғараҡ проза өлкәһендә актив эшләй. Уның повестары – «Тауҙарҙа ҡар иртә ята», «Үр елдәре», «Сал ҡылған», «Ҡараһаҡал» романында башҡорт батыры Ҡараһаҡалдың татар-монголдарға ҡаршы көрәше хаҡында һүҙ бара.

Алтмышынсы-етмешенсе йылдар әҙәбиәте.

1. Ҡ.Мәргән тыуған район

а) Мәләүез; б) Шишмә; в) Мишкә.

2. Б.Рафиковтың тәүге шиғырҙар йыйынтығы:

а) «Кисеүҙәр»; б) драма; в) «Аҡ ҡылған».

3. «Тауҙарҙа ҡар иртә ята», «Үр елдәре» жанры буйынса:

а) роман; б) драма; в) повесть.

4. Б.Рафиков ҡайһы әҫәрҙәрен тарихи фараз тип атай?

а) «Ахырзаман көткәндә», «Эйәрләнгән ат», «Тәңреләр, төркиҙәр»;

б) «Тәнреләр, төркиҙәр», «Эйәрләнгән ат»;

в) «Ҡараһаҡал», «Эйәрләнгән ат».

5. Д.Исламовтың беренсе хикәйәләр йыйынтығы:
а) «Беренсе көн», б) Сал kылған, в) «Гөлбәҙәр юлы».

6. Д.Исламовтың Бөйөк ватан һуғышы хаkында әҫәрҙәре:
а) «Йомарт ер», «Көньяk kояшы», «Зелов тауҙары»;
б) «Мәскәү юлы», «Көньяk kояшы», «Зелов тауҙары»;
в) «Мәскәү юлы», «Йомарт ер», «Көньяk kояшы».

7. Кем һалдат фольклоры хаkында хеҙмәт яҙа?
а) К.Мәргән, б) Д.Исламов, в) Б.Рафиков.

8. Кем һуғыш осоронда хәрби корреспондент булып эшләй?
а) К.Мәргән, б) Д.Исламов, в) Б.Рафиков.

9. Нефтселәр хаkында әҫәр:
а) Б.Рафиков «Үр елдәре»;
б) К.Мәргән «Нарыштау итәгендә»;
в) Д.Исламов «Йомарт ер».

10. Ҡайһы әҫәрҙә башkорттар үҙ ерҙәре өсөн рус колонизаторҙары менән көрәшеүе һүрәтләнә?
а) Ҡ.Мәргән «Бөркөт kанаты»;
б) Б. Рафиков «Ҡараһаkал»;
в) Б.Рафиков «ахырызаман көткәндә»;
г) Д.Исламов «Мәскәү юлы».

Х. Кәрим, Н.Асанбаев,Х. Ғиләжев.

1.«Кырk алтынсы һалдат» кемдең әҫәре?
а) Х. Кәрим;
б) Х. Ғиләжев;
в) Н.Асанбаев.
2. Х. Ғиләжев ниндәй жанрҙа эшләй?
а) поэма; в) шиғыр;
б) драма; г) новелла.
в) роман;
3.Башkорт шағирҙарын күрһәтегеҙ:
а) Р.Ғарипов;
б) Н.Асанбаев; г)Х.Кәрим;
в) Ә Мирзаһитов; д) Х.Ғиләжев.

Н.Асанбаев ижады

4. Н.Асанбаев тыуған район:

а) Бакалы;
б) Миәкә;
в) Тәтешле;

5. Ниндәй драматург дилогия ижад иткән?
   а) А.Абдуллин; г) С. Мифтахов;
   б) Ә Мирзаһитов; ғ) Р. Ниғмәти;
   в) Н. Асанбаев; д) И. Абдуллин.

6.Бәхтиәр, Азамат, Фридрих, Генрих ҡайһы әҫәрҙән?
а) «Миләш – Миләүшә»;
б) «Алтын бишек»;
в) «Ҡыҙыл паша».

7. «Яралы яҙмыш» -
а) тормыш – көнкүреш;
б) социаль драма;
в) Б.В. һуғыш осорон тасуирлаған әҫәр;

8. Драматургтар -
а) С.Агиш; г) Н.Нәжми;
б) Р.Ғарипов; ғ) М.Кәрим;
в) А.Абдуллин; д) Ғ. Хөсәйенов.

9. Әҫәрҙәрҙең жанрын билдәләгеҙ
а) «Ҡыҙыл паша» 1.драма
б) « Погон һолдаттар» 2.роман
в) «Ҡара һыуҙар» 3.поэма

Н.Мусин

1. Н. Мусиндың повестары:
   а) «Ер биҙәге» в) «Зөһрә»
   б) «Егеттәр» г) «Һайлап алынған яҙмыш»
2. Ауыл хужалығы, ауыл хеҙмәтсәндәре хаҡындағы роман -
   а) «Өҙәрем юл кешеләре» в) «Һайлап алынған яҙмыш»
   б) «Мәңгелек урман» г) «Йыртҡыс тиреһе»
3. Н.Мусин трилогияһы:
   а) «Мәңгелек урман», «Яралы кеше тауышы», «Таң менән сыҡ юлдары»
   б) «Шайтан ҡуласаһы», «Йыртҡыс тиреһе», «Ике ир менән бер ҡатын».
   в) «Зәңгәр тауҙа аҡ болан», «Яҙғы ташҡын алдынан», «Таң менән сыҡ юлдары».

4. Һуғыш осоронда урман эшселәренең фронтkа ярҙамы хаkындағы әҫәр.
а) «Зәңгәр тауҙа аk болан»
б) «Мәңгелек урман»
в) «Йыртkыс тиреһе»
5. Н. Мусин ниндәй жанрҙа ижад итә:
а) повесть г) хикәйә
б) роман ғ) поэма
в) шиғыр д) драма
6. Яҙыусының беренсе повесы -
а) «Минең дуҫ» в) «Тарих яҙыр инем ташына»
б) «Зөһрә»
7. Дауам итегеҙ
а) «Кеше.......(йылмая)
б) «Һайлап алынған .....(яҙмыш)
в) «Ике ир һәм.......(бер kатын»)
г) «Һуңғы............(солоk)
8. Ниндәй әҫәре өсөн С. Юлаев исемле Дәүләт премия лауреаты була?
а) Трилогияның тәүге ике китабы рус телендә баҫылып сыkkас;
б) «Мәңгелек урман»
в) Повестар өсөн
9. Төлкөсура, Уйылдан, Сажидә kайһы әҙәрҙән?
а) «Шайтан kуласаһы»
б) « Яралы кеше тауышы»
в) «Мәңгелек урман»

10. Н.Мусин ижадында күтәрелгән проблемлар:

Р.Ғарипов тормошо һәм ижады
буйынса тест һорауҙары.

Маkсат: Р.Ғарипов тормошо һәм ижады белемдәрен тикшереү.

1. Р.Ғарипов kайһы йылдарҙа йәшәгән?
1. 1905-1954. 2. 1911-1939. 3.1932-1977. 4. 1903-1938. 1908-1996

2. Р.Ғарипов kайһы ауылда тыуған?
1. Диңгезбай. 2. Миңеште. 3. Әсән 4. Хәсән. 5. Арkауыл.

3. Р.Ғарипов ҡасан яҙыша башлай?
1. 1939-1946 йылдарҙа тыуған ауылы мәктәбендә уҡығанда.
2. 1946-1950 йылдарҙа Өфөлә 9-сы мәктәптә уҡығанда.
3. 1950-1955 йылдарҙа Мәскәүҙә Яҙыусылар институтында уҡығанда.

4. Р.Ғариповтың ҡайһы шиғри йыйынтығына М.Кәрим яҡшы баһа бирә?
1. «Йүрүзән» 2. «Таш сәскә».
3. «Һабантурғай йыры». 4. «Осоу». 5. «Аманат».

5. Урал күкрәгендә йөрәк кеүек
Башҡортостан – тыуған илкәйем.
Был өҙөк Р.Ғариповтың ҡайһы шиғырынан алынған?
1. «Урал йөрәге». 2. «Салауат батыр». 3. «Уйҙарым».
4. «Аманат». 5. «Тыуған тел».

6. Р.Ғариповтың «Табыныу» поэмаһы ҡайһы йылдар фажиғәһен сағылдыра?
1. Октябрь революцияһын. 2. Бөйөк Ватан һуғышын. 3. 37-се йылдар фажиғәһен. 4. Һуғыштан һуңғы йылдарҙы. 5. Бөгөнгө көн ваҡиғаларын.

7. Р.Ғариповтың шиғри йыйынтыҡтарын йылдар буйынса тәртипкә килтереп яҙығыҙ:
«Йүрүҙән», «Таш сәскә» «Осоу», «Аманат», «Һабантурғай йырҙары».
8. Р.Ғариповтың ғаилә ағзалары:

9. «Далалағы ҡамғаҡтай,
Әкиәттәге йомғаҡтай» ҡайһы әҫәрҙән?
а) «Уйҙарым»
б) «Аманат»
в) «Урал йөрәк»

10. Р.Ғариповтың балладаһы нисек атала?
а) «Дон-Кихот»
б) «Батырша»
в) «Салауат»

11. Р.Ғарипов ниндәй жанрҙа ижад итә?
а) ҡобайыр д) повесть

б) роман е) мәҡәлә
в) шиғыр ё) тәржемә
г) баллада ж) драма
ғ) хикәйәт

Административ контроль эштәр өсөн тест һорауҙары

32-се төркөм

I вариант

1. Һуғышта ҡатнашыусы яуғир-шағирҙар:
   а) М.Хәй, Н.Нәжми, Х.Кәрим
   б) Б.Бикбай, Р.Ниғмәти, Ғ.Ғүмәр
   в) С.Агиш, А.Карнай, С.Мифтахов.
2. Һуғыш осоронда яҙылған поэмалар:
   а) «Ҡара һыуҙар», «Үлмәҫбай», «Сер»
   б) «Үлмәҫбай», «Декабрь йыры», «Үлтер, улым, фашисты!»
   в) «Онотмаһын мине Тыуған ил!», «Хат».
3. Һуғыш осоронда поэзия.
4. С.Агиштың «Фронтҡа», С.Ҡудаштың «Дин далаларында» әҫәрҙәре жанры буйынса:
   а) повесть
   б) очерк
   в) нәҫер
5. «Егеттәр», «Утыҙ батыр ҡалҡыулығы», «Башҡорттар» очерктары авторы:
   а) К.Мәргән
   б) М.Кәрим
   в) Н.Нәжми
6. Бөйөк Ватан һуғышында очерк жанры.
7. Түбәндәге яҙыусыларҙың ҡайһыһы Бөйөк Ватан һуғышы хаҡында драмалар ижад иткән?
   а) С.Мифтахов, Б.Дим, М.Хәй
   б) Н.Асанбай, М.Кәрим, Н.Нәжми
   в) З.Биишева, Х.Ғиләжев, И.Насыри.
8. Б.Бикбайҙың «Урманда», К.Даяндың «Башҡорттар», Н.Нәжмиҙең «Урман шаулай» әҫәрҙәре жанры буйынса
   а) поэма
   б) хикәйә
   в) драма.

II вариант

1. Тылда хезмәт итеүсе шағирҙар
   а) М.Хәй, Н.Нәжми, Х.Кәрим
   б) Б.Бикбай, Р.Ниғмәти, Ғ.Ғүмәр
   в) С.Агиш, А.Ҡарнай, С.Мифтахов.
2. Һуғыш осоронда һобайыр стилендә яҙылған әҫәр:
   а) М.Кәрим «Үлмәҫбай»
   б) Р.Ниғмәти «Үлтер, улым, фашисты!»
   в) Ғ.Ғүмәр «Фәйзулла һалдат».
3. Бөйөк Ватан һуғышы осоронда ижад итеүсе шағирҙар.
4. Һуғыш осоронда ниндәй проза жанры үҫеш ала?
   а) роман
   б) повесть
   в) очерк
5. Һуғыш осоронда хикәйәләр яҙыусы:
   а) С.Агиш
   б) М.Хәй
   в) Ғ.Сәләм
6. Бөйөк Ватан һуғышы осоронда хикәйә жанры.
7. Түбәндәге драматургтарҙың ҡайһыһы Бөйөк Ватан һуғышында ҡатнашҡан?
   а) Ә.Атнабаев
   б) Н.Нәжми
   в) Н.Ғәйетбай.
8. «Яу», «Минең ғаиләм» драмалары авторы кем?
   а) М.Кәрим
   б) К.Мәргән
   в) С.Агиш.

42-се төркөм

I вариант

1. Р.Солтангәрәев:
   а) прозаик
   б) драматург
   в) шағир.
2. М.Мортазин хаҡында әҫәр:
   а) А.Абдуллин «13-сө председатель»
   б) Д.Бүләков «Ғүмер бер генә»
   в) Р.Солтангәрәев «Осто бөркөт».
3. Р.Солтангәрәевтың «Хамбал» әҫәре темаһы һәм идеяһы
4. Д.Бүләков ниндәй яҙыусы менән яҡташ?

а) Р.Ғарипов менән Салауат районынан

б) Б.Рафиҡов менән Мәләүез районынан

в) М.Кәрим менән Шишмә районынан.

5. Ике бер туған Ғилман Нуриханов менән Хәйрулла Яубаҫаров ҡайһы әҫәрҙән:

а) «Ғүмер бер генә»

б) «Мәңгелек урман»

в) «Килмешәк».

6. «Ғүмер бер генә» романында ниндәй проблема күтәрелгән?

а) заман

б) репрессия

в) ҡатын-ҡыҙ яҙмышы.

7. Р.Бикбаевтың поэмалары:

а) «Ғүмер уртаһы», «Халҡым йыры», «Бер һүҙ»

б) «Таулыҡай», «Тау шишмәһе»

в) «Һыуһаным – һыуҙар бирегеҙ», «Система», «Вокзал».

8. «Шағир һүҙе – шағир намыҫы» хеҙмәте

а) поэма

б) ижади портреттар йыйынтығы

в) драма.

9. Р.Бикбаевтың «Һыуһаным – һыуҙар бирегеҙ» поэмаһының темаһы һәм идеяһы.

II вариант

1. «Һарығолаҡ», «Орден», «Шкаф» кемдең әҫәрҙәре?

а) Д.Бүләков

б) Р.Солтангәрәев

в) Х.Назар

2. Р.Солтангәрәевтың «Беҙ йәшәгән ер» әҫәре жанры буйынса:

а) роман

б) поэма

в) драма.

3. Р.Солтангәрәевтың «Киәмәтлек кейәү» әҫәре темаһы һәм идеяһы.

4. Д.Бүләков

а) прозаик

б) драматург

в) шағир

5. Ике бер туған Ғилман Нуриханов менән Хәйрулла Яубаҫаров ҡайһы әҫәрҙән:

а) «Ғүмер бер генә»

б) «Мәңгелек урман»

в) «Килмешәк».

6. «Ғүмер бер генә» романынан профессор Арынбаҫаровтың 3-4 сифатын яҙығыҙ.

7. Р.Бикбаев тыуған яғы:

а) Башҡортостандың Дүртөйлө районы

б) Ырымбур өлкәһе, Үрге Ҡунаҡбай ауылы

в) Ейәнсура районы, Таулыҡай ауылы.

8. Р.Бикбаевтың китабы ҡайһыныһы:

а) Ш.Бабич «Тормошо һәм ижады»

б) М.Кәрим «Монография»

в) «Мәңгелек урман».

9. Р.Бикбаевтың «Халҡыма хат» әҫәренең тема һәм идеяһы.

2-се контроль тикшереү

42-се төркөм

1. Һ. Дәүләтшина уҡыған уҡыу йорттары:

а) Һамар техникумы;

б) Дәүләкән педучилищеһы;

в) Өфө педтехникумы.

2. «Ырғыҙ» романында ҡатын-ҡыҙҙар кемгә өмәгә өй һыларға киләләр?

а) Шәһиҙәгә

б) Муйылбикәгә

в) Мәғфүрәгә;

г) Гөлйөҙөмгә.

3. Һ.Дәүләтшина ниндәй жанрҙарҙа эшләй. Миҫалдар килтерегеҙ.

4. Баязит Бикбай ҡайһы йылдарҙа йәшәгән?

а) 1909-1968

б) 1909-1959

в) 1905-1954

г) 1911-1939

д) 1903-1938.

5. Шәхес культы йылдары фажиғәһен Б.Бикбай ҡайһы әҫәрендә сағылдыра?

а) «Ер»

б) «Ҡаһым түрә»

в) «Салауат»

г) «Аҡсәскә»

д) «Аҡселән ташҡанда».

6. Б.Бикбай әҫәрҙәрендә ниндәй тарихи ваҡиғалар һүрәтләнә?

7. «Һаҡмар ҡыҙы» әҫәре жанры, авторы:

а) С.Мифтахов, драма;
б) Р.Ниғмәти, поэма;
в) Б.Бикбай, повесть.

8. Рус әҙиптәренең әҫәрҙәрен башҡорт теленә тәржемә, итеүсе әҙип: («Бөтә тауышҡа» «Елкән»)
   а) Б.Бикбай
   б) Ғ. Ғүмәр
   в) С.Агиш
   г) Р.Ниғмәти.
9. Р.Ниғмәти поэма өлкәһендә эшмәкәрлеге.
10. «Мәхмүтов» әҫәре жанры, авторы.
   а) С.Агиш, повесть;
   б) С.Агиш, хикәйә;
   в) Ғ.Ғүмәр повесть.
11. М.Йәлилдең «Хөсәйениә» мәҙрәсәһендә уҡыған сағы ҡайһы әҫәрҙә урын ала?
   а) С.Агиш «Егеттәр
   б) С.Агиш. «Яҡташтар»
   в) С.Агиш «Поезд фронтҡа бара».
12. С.Агиш хикәйәләре геройҙарына ҡылыҡһырлама бирегеҙ.

II вариант

1. h. Дәүләтшинаның «Айбикә» повесы геройҙары:
   а) Юлдыбай, Рәйсә, Ҡотлояр;
   б) Юлдыбай, Мәғфүрә, Айбикә, Юлай;
   в) айбикә, Юлдыбай, Ныязғол.
2. Ырғыҙ» романынан кире геройҙарҙы күрһәтегеҙ:
   а)Хайәт; Шиһап; Иван Иванович
   б)Тимербай; Вася; Шиһап;
   в) Имай; Әхмәҙи;Айбулат.
3. «Ырғыҙ» романы геройы Айбулатҡа ҡылыҡһырлама бирегеҙ.
4. Баязит Бикбай ҡайһы ауылда тыуған?
   а) Әсән
   б) Үрге Ильяс
   в) Хәсән
   г) Диңгеҙбай
   д) Ҡалта.
5. Б.Бикбай колхозлашыу осорон ҡайһы әҫәрендә сағылдыра?
   а) «Ер»

б) «Ҡаһым түрә»
в) «Салауат»
г) «Аҡсәскә»
д) «Аҡселән ташҡанда».

6. Б.Бикбай ниндәй жанрҙарҙа эшләй. Миҫалдар килтерегеҙ.

7. Гөлгөл, Фәтхел, Байрам – Р.Ниғмәтиҙең ҡайһы поэмаһының геройҙары?
а) «Большевик»
б) «Осҡондан ялҡын»
в) «Һаҡмар ҡыҙы»
г) «Баҫыу хөкөмө»
д) «Һинең кәләшеңдең хаттары».

8. Р.Ниғмәти ҡайһы яҙыусының ниндәй әҫәрен баҫтырырға ярҙамлаша?
а) С.Агиш «Нигеҙ»
б) Һ. Дәүләтшина «Ырғыҙ»
в) Б.Бикбай «Аҡ сәскә»

9. Р.Ниғмәтиҙең «Үлтер, улым, фашисты!» әҫәренең жанры, үҙенсәлектәре, темаһы, идеяһы.

10. С.Агиш ниндәй жанрҙарҙа эшләй:
а) хикәйә; г) очерк;
б) шиғыр ғ) роман;
в) поэма д) баллада.

11. Бөйөк Ватан һуғышы осоронда Башҡорт атлы дивизияһында булып ҡайтыусы, Сталинград һ.б. хаҡында «Фронтҡа» очерктар йыйынтығын баҫтырыусы:
а) С.Агиш;
б) Р.Ниғмәти;
в) Б.Бикбай.

12.С,Агиш ниндәй жанрҙарҙа ижад итә

42 -се төркөм

I вариант

1. XX быуат башында ижад итеүсе башҡорт
яҙыусылар һәм шағирҙар

а) М Кәрим; А.Инан; Р.Фәхретдин;
б) Ш.Бабич; Х.Ғәбитов; ; Р.Фәхретдин ;
в) Ғ.Туҡай; Һ.Дәүләтшина; С.Юлаев.

2. Егерменсе быуат башында яҙылған «Ватан ҡаһармандары» драмаһы авторы:
а) А.Таһиров
б) Ф.Туйкин
в) Ғ.Ниязбаев.

3. Егерменсе быуат башында мәғрифәтселек традицияларын дауам итеүселәр.

4. «Аҫар» -
а) биографик белешмәләрҙән торған китаптар серияһы;
б) билдәле ҡатын -ҡыҙҙар тур. әҫәр;
в) илдәр, донья тарихы хаҡындағы ғилми хеҙмәттәр йыйынтығы.

5. Р. Фәхретдиндең ҡайһы әҫәренән «Тарих», «Библиография һәм тәнҡит», «Тәрбиә вә мәғлүмәт», «Мөһим ваҡиғалар» исемле бүлектәр?
а) «Мәшһүр кешеләр»
б) «Сәйхәтнамә»
в) «Шура»
г) «Ваҡыт»
д) «Нәсихәттәр»

6. «Әсмә» повесының геройы Әсмәгә ҡылыҡһырлама бирегеҙ.

7. Ш.Бабичтың 1941 – 1916 йылдарҙағы ижадына түбәндәге шиғырҙары инә.
а) «Халҡым өсөн», «Кем өсөн», «Бер минут»;
б) «Ғазазил», «Эй, китап», «Китабеннас»;
в) «Йәшәһен эшселәр», «Ҡурайҡайға».

8. «Исемдәр баҡсаһы» -
а)Башҡорт һәм татар йәмәғәтселеге тормошондағы билдәле кешеләр турында әҫәр;
б) Ҡатын-ҡыҙҙарға бағышланған парсалар төркөмө;
в) Алла, иблес, кешеләр тур.әҫәр.

9.. Нимә ул Бабич строфаһы?

10. Башҡортостандың хәзерге Миәкә районында, Илсеғол ауылында тыуып үҫкән әҙип:
а) Х.Ғәбитов;
б) С. Яҡшығол;
в) А.Инан.

11. С.Яҡшығолов әҫәрҙәре ҡасан китап булып баҫылып сыға?

а) Илсеғол мәҙрәсәһендә уkығанда
б) Дәүләкән мәҙрәсәһендә уkығанда
в) Урыҫ-япон һуғышынан һуң.

12. С.Яkшығоловтың мәҫәл жанры өлкәһендә эшмәкәрлеге.

II вариант

1. XX быуат башында ижад итеүсе башkорт яҙыусылар һәм шағирҙар
   а) М.Аkмулла, М.Өмөтбаев, А.Инан
   б) Һ.Дәүләтшина, Ш.Бабич, Р.Фәхретдин
   в) Ш.Бабич, Р.Фәхретдин, С.Яkшығолов.
2. Егерменсе быуат башында яҙылған «Әтрәгәләмдәр» повесы авторы:
   а) А.Таһиров
   б) Ф.Туйкин
   в) Ғ.Ниязбаев.
3. Егерменсе быуат башында поэзияла яkтыртылған темалар.
4. Р.Фәхретдин повестары –
   а) «Әсмә»
   б) «Аҫар»
   в)»Мәшһүр кешеләр»
   г) «Сәлимә»
   ғ) «Нәсихәттәр».
5. . Р.Фәхретдиндең «Йөрөгән ерҙәрем вә күргән илдәрем сәйхәтнамәһе» (1926) ниндәй ваkиғаларға арнала?
   а) Ырынбурҙағы тормошона;
   б) Ғәрәбстанға, Мәккәгә барыуы хаkында;
   в) Ибн Фадлан яҙмаларына бағышлана.
6. «Сәлимә» повесының геройы. Сәлимәгә kылыkһырлама бирегеҙ.
7. Ш.Бабичтың «Беҙ kушылдыk хәҙер kыҙылдарға» тигән юлдары kайһы әҫәрҙән.
   а) «Йәш Башkортостан»;
   б) «Ғәскәр Маршы»;
   в) «Башkорт халkына хөйлә китап».
8. Ш.Бабичтың «Мин - ирек йәне, ханы, солтаны» өҙөгө ниндәй строфикаға тигеҙләнә:
   а) робағи;
   б) Бабич строфаһы;
   в) мәснәүи.

9. Ш.Бабичтың «Ҡандала» әҫәре жанры. Темаһы
10. Фәлсәфәүи йөкмәткеле шиғырҙар, мәҫәлдәр, өгөт-нәсихәт биреүсе шиғырҙар яҙыусыһы, мулла.
а) Р.Фәхретдин;
б) С. Яҡшығолов;
в) А.Инан.
11. «Хур булырһығыҙ үҙегеҙ, ерегеҙ бөтһә... »
Был юлдарҙың авторы -
а) Р.Фәхретдин;
б) Ш.Бабич;
в) С.Яҡшығолов.
12. С.Яҡшығоловтың «Дим буйы» шиғыры темаһы, идеяһы.

3-сө контроль тикшереү

32 группа

I вариант

1. М.Ғафуриҙың беренсе проза әҫәре:
а) «Юҡтырһың да, алла!»;
б) «Фәҡирлектә үткән тереклек»;
в) «Ишан шәкерттәренә».
2. М.Ғафуриҙың проза әҫәрҙәре:
а) «Һарыҡты кем ашаған», «Ҡыҙыл йондоҙ»;
б) «Эшсе», «Юҡтырһың да алла», «Гөлдәр баҡсаһында»;
в) «Ярлылар йәки өйҙәш ҡатын», «Үгәй балалар», «Ҡара йөҙҙәр».
3. М.Ғафуриҙың Октябрь революцияһына тиклемге осор шиғриәтендә ниндәй темалар өҫтөнлөк итә?
4. «Урал батыр» «Аҡбуҙат» эпостарын ул ҡайһы сәсәндән яҙып ала?
а) Ерәнсә сәсән;
б) Фәррәх Дәүләтшин;
в) Ғәбит сәсәндән.
5. 1812 йылғы Рус-Француз һуғышын тасуирлаған ҡобайыры:
а) «Ҡараһаҡал»;
б) «Ватан һуғышы»;
в) «Юлай менән Салауат»;
г) «Иҙеүкәй менән Мораҙым».
6. М.Буранғол драмалары жанры яғынан
а) социаль, психологик, драма;

б) трагедия, тарихи драмалар;
в) комедия;
г) фольклор-этнографик, тарихи.

7. Егерменсе йылдарҙа ижад итеүсе әҙиптәр:
   а) Р.Фәхретдин, М.Аҡмулла;
   б) М.Ғафури, Б.Имеғол;
   в) Р.Ниғмәти.
8. Егерменсе йылдарҙа яҙылған әҫәрҙәр ҡайһыһы?
   а) Р.Фәхретдин «Әсмә»;
   б) Ғ.Хәйри «Бororолош»;
   в) Һ.Дәүләтшина «Ырғыҙ».
9. Егерменсе йылдарҙа яҙыусылар ниндәй теманы яҡтыртҡандар?

II вариант

1. М.Ғафуриҙың беренсе шиғри әҫәре:
   а) «Юҡтырһың да, алла!»;
   б) «Фәҡирлектә үткән тереклек»;
   в) «Ишан шәкерттәренә».
2. М.Ғафури ниндәй жанрҙарҙа эшләй?
   а) мәҫәл, поэма, роман;
   б) мәҫәл, шиғир, поэма, хикәйә;
   в) драма, баллада, новелла.
3. М.Ғафуриҙың Октябрь революцияһынан һуңғы осорҙа яҙылған проза әҫәрҙәрендә күтәрелгән проблемалар.
4. М. Буранғолдоң беренсе драмаһы:
   а) «Ашҡаҙар»;
   б) «Башҡорт туйы»;
   в) «Шәүрәкәй».
5. М.Буранғолға ҡасан БАССР-ҙың халыҡ сәсәне исеме бирелә:
   а) 1940;
   б) 1941;
   в) 1990;
   г) 1944.
6. М.Буранғолдоң «Сәсән аманаты» китабы түбәндәге бүлектәрҙе үҙ эсенә ала:
   а) Башҡорт фольклоры;
   б) Башҡорт этнографияһы;
   в) тарихи йырҙар һәм легендалар;
   г) башҡорт халҡы йолалары;
   ғ) туй йолалары;
   д) эпостар;

ҙ) ҡобайырҙар.

7. Егерменсе йылдарҙа ижад итеүсе әҙиптәр:
    а) Ғ.Дәүләтшин, Д.Юлтый;
    б) С.Агиш, Р.Ғарипов;
    в) Ш.Бабич, А.Инан.
8. Егерменсе йылдарҙа яҙылған әҫәрҙәр ҡайһыһы?
    а) Ғ.Дәүләтшин «Зильский»;
    б) Ш.Бабич «Көтәм»;
    в) М.Ғафури «Һарыҡты кем ашаған».
9. Егерменсе йылдарҙа әҫәрҙәр ниндәй жанрҙа яҙылған?

42 группа

I вариант

1. 40-50 йылдар башҡорт әҙәбиәтендә ижад ителгән әҫәрҙәр:
    а) Ғ.Хәйри «Боролош»;
    б) Һ.Дәүләтшина «Ырғыҙ»;
    в) М.Кәрим «Ярлыҡау».
2. Б.Бикбай драмалары:
    а) «Һаҡмар», «Дуҫлыҡ һәм мөхәббәт»;
    б) «Аҡсәскә», «Тере шишмәләр»;
    в) «Ҡаһым түрә», «Ҡарлуғас».
3. М.Лермонтовтың «Маскарад», В.Маяковскийҙың «Бөтә тауышҡа» әҫәрҙәрен тәржемә итеүсе:
    а) Р.Ниғмәти;
    б) Б.Бикбай;
    в) С.Агиш.
4. С.Агиштың повестары:
    а) «Егеттәр», «Ялағай», «Фронтҡа»;
    б) «Шартына килһен», «Егеттәр», «Яҡташтар»;
    в) «Нигеҙ», «Ҡунаҡ һәм намыҫ».
5. Бөйөк Ватан һуғышында ҡатнашҡан башҡорт әҙиптәре, уларҙың был осорҙа яҙған әҫәрҙәре тематикаһы.
6. 60-70 йылдарҙа яҙылған тарихи-революцион роман:
    а) А.Таһиров «Һалдатттар», Д.Юлтый «Ҡан»;
    б) Ф.Иҫәнғолов «Арыш башағы», А.Хаммитов «Бөртөкләп йыйыла алтын»;
    в) Д.Исламов «Мәскәү юлы», Х.Ғиләжев «Погоһыҙ һалдаттар».

7. 60-70 йылдарҙа ижад итеүсе прозаиктар:

а) Н.Мусин, Ф.Иҫәнғолов, К.Мәргән;
б) Ф.Бүләков, Ф.Богданов, И.Абдуллин;
в) Н.Нәжми, Марат Кәримов, Р.Сафин.

8. 60-70 йылдарҙа драма өлкәһендә трагедия жанрының үҫеүе.

II вариант

1. Һ.Дәүләтшинаның повесы:
   а) «Һылыуҡай-пионерка»;
   б) «Айбикә»;
   в) «Ырғыҙ».
2. Б.Бикбай һуғыш осоронда ҡайһы жанрҙа актив эшләй?
   а) драма;
   б) роман;
   в) очерк.
3. Р.Ниғмәти ҡайһы жанрҙа актив эшләй?
   а) драма, хикәйә, очерк;
   б) поэма, шиғыр, тәржемә;
   в) баллада, нәҫер, повесть.
4. С.Агиштың ҡайһы әҫәрендә башҡорт хикәйәттәре һәм легендалары традицияларын үҫтергән
   а) «Фәтхи һалдат»;
   б) «Яҡташтар»;
   в) «Фронтҡа».
5. Ә.Вәли әҫәрҙәре, уларҙа яҡтыртылған темалар.
6. Беренсе тарихи роман:
   а) Ғ.Хәйри «Боролош»;
   б) З.Биишева «Яҡтыға»;
   в) Ғ.Ибраһимов «Кинйә».
7. 60-70 йылдарҙа ижад итеүсе шағирҙар:
   а) Н.Мусин, Ф.Иҫәнғолов, К.Мәргән;
   б) Ф.Бүләков, Ф.Богданов, И.Абдуллин;
   в) Н.Нәжми, Марат Кәримов, Р.Сафин.
8. 60-70 йылдарҙа тарихи романдарҙың тыуыуы.